

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/192/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314214271
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8314214271.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a z členov senátu JUDr. Anny Ilčinovej a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: Ing. I. T., bytom P. X, J. proti odporcovi: C. T., bytom T. XXXX/X, D., zastúpený P. Q., bytom T. XXXX/X, D., o zrušenie výživného pre plnoleté dieťa, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 30. 03. 2015, č. k. 11C/218/2014-20 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v zamietavom výroku a vo výroku o trovách konania.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom návrh navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti zamietol, konanie o vzájomnom návrhu odporcu na zvýšenie výživného zastavil a vyslovil, že účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

V odôvodnení uviedol, cit.: „Ako vyplýva z ust. § 62 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom je ich zákonnou povinnosťou a trvá až do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Odôvodnené potreby dieťaťa sú dané jeho vekom, zdravotným stavom, spôsobom a obsahom jeho prípravy na budúce povolanie realizovaným záujmom a iných voľnočasových aktivít, jeho spôsobilosťou zabezpečiť si i vlastné príjmy, a to tak, aby bol zabezpečený všestranný telesný a duševný rozvoj dieťaťa. V danom prípade odporca je stále študentom vysokej školy, teda sústavne sa pripravuje na svoje budúce povolanie a nie je schopný sám sa živiť. Preto súd návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti zamietol.

Náhradu trov konania súd účastníkom nepriznal aj napriek tomu, že odporca bol v konaní úspešný, nakoľko si náhradu trov konania neuplatnil (§ 142 ods. 1 O. s. p.).“

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie navrhovateľ. Podľa odvolateľa rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď v odôvodnení rozhodnutia uvádza, že odporca je stále študentom vysokej školy, v súčasnej dobe sa stále pripravuje na svoje budúce povolanie a nie je schopný sám sa živiť. Zdôraznil, že žiada o zrušenie výživného k 01. 07. 2015, keďže v júni 2015 odporca ukončí štúdium. Nežiadal zrušenie vyživovacej povinnosti k inému termínu. Od júla 2015 nebude odporcovi poskytovať výživné, keď vysokoškolské štúdium ukončí 12. 06. 2015. Žiada o úhradu poštovného za zvýšenú korešpondenciu.

K podanému odvolaniu sa vyjadril odporca navrhujúc napadnutý rozsudok ako správny potvrdiť. Uviedol, že posledné výživné bolo určené rozsudkom v roku 2006, ktorým bol navrhovateľ zaviazaný prispievať výživou sumou 132,78 Eur mesačne. Odvtedy výživné upravované nebolo. Výživné bolo určené z príjmu navrhovateľa 400 Eur mesačne, neskôr sa preukázalo, že jeho príjem bol v tom čase (minimálne) dvojnásobný, lebo od 01. 01. 2005 je navrhovateľ poberateľom aj starobného dôchodku a pravdepodobne i výsluhové dôchodku. Aby sa navrhovateľ vyhol plateniu vyššieho výživného previedol byt na staršieho syna G.. Okrem špekulatívneho prevodu bytu zatajuje vysoké úspory. Aj keď mal navrhovateľ v roku 2014 podľa zistenia súdu príjem 600 Eur a potreby odporcu ako študenta VŠ niekoľko násobne vzrástli, súd návrh na zvýšenie výživného zamietol. Preto bol odporca nútený zobrať si študentskú pôžičku, ktorú je potrebné splácať ešte takmer 5 rokov (125 Eur mesačne). Uvedená suma predstavuje celé výživné poskytované otcom. Naďalej študuje na VŠ a pri štúdiu potrebuje počítať, notebook, fotoaparát, mobil, externý disk, mnoho špeciálnych počítačových programov, rôzne učebné pomôcky a pod.. Na záver uviedol, že jeho štúdium na vysokej škole nekončí dňom 12. 06. 2015, a preto zrušenie výživného neprichádza do úvahy.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa ust. § 10 ods. 1 O. s. p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p. a zistil, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Odvolací súd rozhodol o odvolaní postupom podľa ust. § 214 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 156 ods. 3 O. s. p., pričom miesto a čas vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli súdu najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením.

Pre rozhodnutie o návrhu na zmenu vyživovacej povinnosti určenej predchádzajúcim právoplatným rozhodnutím súdu je potrebné mať na zreteli ust. § 159 ods. 3 O.s.p., i ust. § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZoR“). Občiansky súdny poriadok v označenom ustanovení určuje, že len čo sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova (prekážka *res iudicata* - veci rozhodnutej). Zákon však počíta s prípadmi, keď nie je objektívne možné túto zásadu dodržať. Ust. § 163 O.s.p. výslovne umožňuje zmenu rozsudku odsudzujúceho na plnenie v budúcnosti zročných dávok, alebo na plnenia v splátkach, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok (*clausula rebus sic stantibus*). Pritom nie je rozhodujúce, či ide o plnenie vyživovacej povinnosti určenej súdom, alebo o plnenie dohody. Hmotnoprávna podmienka zmeny súdneho rozhodnutia o výživnom je upravená v ustanovení § 78 ods. 1 ZoR. Podľa tohto ustanovenia dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť alebo zrušiť, ak sa menia pomery. Aby súd teda mohol vo veci výživného rozhodnúť inak, nevyhnutnou podmienkou je zmena pomerov.

Podľa § 62 ods. 1 ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Ustanovenie § 78 ods. 1 ZoR predstavuje výnimku zo zásady nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí. Dôvodom pre rozhodnutie o zrušení vyživovacej povinnosti sú všetky okolnosti, ktoré umožňujú dospieť k záveru, že dieťa je schopné samo sa živiť.

Rozhodovacia činnosť súdu týkajúca sa vyživovacej povinnosti nie je v právnom poriadku založená na princípe konštituovania práva oprávneného a povinnosti povinného na základe rozhodnutia súdu, ale na princípe deklaratórnosti. Osvedčuje sa existencia vyživovacej povinnosti a z nej plynúcich primeraných dielčích nárokov, ktoré vyplývajú zo zákona. Zákon stanovuje vznik a zánik vyživovacej povinnosti.

Pri posudzovaní vyživovacej povinnosti navrhovateľa k odporcovi je potrebné prioritne vychádzať z ust. § 62 ods. 1 ZoR, podľa ktorého vyživovacia povinnosť trvá do doby, pokiaľ dieťa nie je schopné samo

sa živiť. Vyživovacia povinnosť nie je podmienená vekom ani ukončením určitého stupňa vzdelania, ale iba schopnosťou dieťaťa samo sa živiť, ktorú musí súd vyložiť podľa jednotlivých okolností prípadu.

Súdna prax zastáva názor v zmysle ktorého, v prípade, ak je dieťa plnoleté a pokračuje v štúdiu, ktoré zvyšuje úroveň jeho vzdelania, a tým aj jeho šance na pracovnom trhu, ide o sústavnú prípravu na budúce povolanie.

Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania u odporcu, ktorý je sústavne študentom vysokej školy (Stavebná fakulta Technickej univerzity v T.), ide o sústavnú prípravu na budúce povolanie, ktorým si zvyšuje svoju kvalifikáciu. Ako vyplýva z potvrdenia Stavebnej fakulty Technickej univerzity v T. zo dňa 17. 06. 2015 odporca je v akademickom roku 2014/2015 študentom 2.ročníka denného inžinierskeho štúdia, študijného programu na Technickej univerzite v T., Stavebnej fakulte od 01. 09. 2014 do 31. 08. 2015.

Nemožno preto prisvedčiť odvolacej námietke navrhovateľa v tom smere, že plnenie vyživovacej povinnosti mu končí 12. 06. 2015, a to predovšetkým s poukazom na to, že štúdium na vysokej škole u odporcu naďalej trvá. Štandardná dĺžka inžinierskeho štúdia podľa študijného programu (zákon č. 131/2002 Z. z.) na Technickej univerzite v T., Stavebnej fakulte je dva roky a druhý akademický rok trvá do 31. 08. 2015 (č. I. 33 spisu).

V danom prípade je preto potrebné vziať na zreteľ okolnosti významné pre zhodnotenie spoločenského dopadu a preferovaný záujem na zvýšení kvalifikácie odporcu.

V konaní bolo nepochybne listinným dôkazmi preukázané, že odporca sa na budúce povolanie sústavne pripravuje, a preto trvanie vyživovacej povinnosti nie je ani v rozpore s dobrými mravmi.

Za takejto situácie odvolací súd rozsudok s osvojením si dôvodov súdu prvého stupňa ako správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.).

O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že na náhradu trov konania účastníkom nepriznal, keďže navrhovateľ bol v odvolacom konaní neúspešný a odporca si náhradu trov konania neuplatnil.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.